

Verkeersmanagement Centrale van Morgen

Het project VCM

Versie 1.0

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Inleiding

Rijkswaterstaat zet zich permanent in om het totale vaarwegennetwerk optimaal te benutten. Dit doet zij door instandhouding en door haar infrastructuur en dienstverlening waar mogelijk aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen en inzichten.

Door onder andere de komst van de 2^e Maasvlakte wordt een toename van het transport over water verwacht en daarmee op de opgave voor RWS om haar infrastructuur nog beter te benutten.

Visie "scheepvaartverkeersmanagement 2025"

Een belangrijk aspect bij het beter benutten van de infrastructuur is de aandacht binnen de visie voor een "corridorgerichte bediening en begeleiding" van de scheepvaart.

Hiermee wil RWS voor de scheepvaart betrouwbare informatie over het huidige en verwachte gebruik van de infrastructuur beschikbaar stellen. De schipper kan een reis van A naar B dan in samenwerking met de partners in de logistieke keten effectiever en efficiënter afstemmen en plannen.

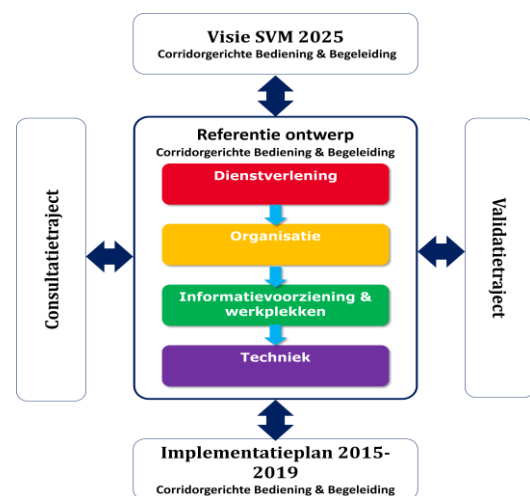
Voor RWS ligt in de visie de opgave om haar objecten (sluizen en brugopeningen) effectief en in onderlinge samenhang te benutten. Randvoorwaarden hierbij zijn dat dit wordt gerealiseerd met lagere exploitatiekosten en een minimaal gelijkblijvende veiligheidsniveau.

Het project VCM

Het project Verkeersmanagement Centrale van Morgen (VCM) is het antwoord op de visie om binnen RWS "Corridorgerichte Bediening en Begeleiding" te realiseren.

Het project VCM legt de basis voor een optimalere benutting van het totale vaarwegennetwerk en een effectievere en efficiëntere dienstverlening. Dit resulteert in een opgave voor RWS om haar infrastructuur nog beter te benutten.

Het project VCM heeft inmiddels een concept referentieontwerp opgeleverd waarin een samenhangende uitwerking van de dienstverlening, de organisatie van verkeersmanagementprocessen, de werkplekinrichting en de daarvoor benodigde (technische) voorzieningen is gegeven.

Figuur: Het project VCM

Het referentieontwerp: nieuwe rollen voor het scheepvaartverkeersmanagement

Een belangrijk aspect van Corridorgerichte Bediening en Begeleiding is dat de huidige, veelal lokaal ingerichte dienstverlening getransformeerd moet worden naar dienstverlening over corridors. Dit betekent dat de operationele organisatie en de rollen die daarvoor nodig zijn worden aangepast. Naast de bestaande rollen bedienaar en verkeersleider zijn er twee nieuwe rollen uitgewerkt: objectplanner en operationeel netwerkmedewerker (ONM'er). De objectplanner is verantwoordelijk voor de planning van meerdere objecten in zijn/haar werkgebied. De operationeel netwerkmedewerker richt zich op het beter benutten van het totale vaarwegennetwerk. Het gaat dan om het verstrekken van informatie aan de scheepvaart, het zo nodig instellen van verkeersmaatregelen en het coördineren en afhandelen van bijzondere situaties. Deze "nieuwe" ONM rol is in de KR8-sessies van VWM als een zeer kansrijke rol naar voren gekomen.

Referentieontwerp, het consultatietraject

Het Referentieontwerp van VCM "raakt" veel partijen, zowel binnen als buiten Rijkswaterstaat. In het voorjaar van 2013 zijn we een consultatieronde gestart onder deze partijen. Zo weten wij wat zij van het ontwerp vinden en wat de gevolgen zijn van de invoering van VCM op onze eigen RWS organisatiedelen en de organisatie van onze partners, zoals de Havenbedrijven, de provincies en ketenpartners in de binnenvaart. Tijdens de consultaties leren wij ook hoe we gezamenlijk de dienstverlening aan de vaarweggebruikers beter kunnen afstemmen. De bevindingen worden getoetst aan het Referentieontwerp en waar nodig passen we het ontwerp aan.

Referentieontwerp, het validatietraject

Om het concept te beproeven en te valideren worden drie instrumenten ingezet.

Pilotcentrale en de VCM MMI's¹/werkplekken

Om de technische en operationele haalbaarheid te onderzoeken is een pilot met een tijdelijke verkeersmanagementcentrale bij de Beatrixsluizen in Nieuwegein gerealiseerd. Deze pilot richt zich op (delen van) de corridors Amsterdam- Rotterdam-Antwerpen en Rotterdam- Duitsland en bestaat uit vier operationele werkplekken met koppelingen met objecten, verkeersposten en systemen. Met deze voorzieningen kunnen de werkwijze en rollen zoals gedefinieerd in het Referentieontwerp in de praktijk getoetst worden.

Pilot Reisplanner aan boord van schepen

Binnen VCM is dit de pilot met reisplanners aan boord, waarbij ongeveer honderd binnenvaartschepen gaan varen met plannings- en prognose-informatie die door RWS-systemen wordt gegenereerd.

Hiervoor moeten koppelingen worden gemaakt tussen de VCM-prognosesystemen en de reisplannerssoftware aan boord van schepen. Deze combinatie van centrale planning- en prognosesystemen en de reisplannerssoftware bij de schippers vormt een mooi instrument voor het in de praktijk testen van effecten op vlotheid en betrouwbaarheid.

Proefopstelling of VCM simulator

De proefopstelling in Delft is een simulatie-instrument voor het uitvoeren van experimenten die primair zijn gericht op het vaststellen van werkdruk en situatiebewustzijn van operators onder verschillende omstandigheden. Doel is om voor verschillende reguliere en niet-reguliere situaties, de bruikbaarheid van die verschillende MMI-varianten met elkaar te vergelijken.

Implementatieplan

Waar het VCM Referentieontwerp antwoord geeft op de vraag hoe een geïntegreerd en uniform verkeersmanagementproces op corridorniveau eruit moet zien, geeft het implementatieplan aan welke stappen, door wie wanneer gezet moeten worden, wat dit kost en wat dit oplevert. Het te ontwikkelen implementatieplan wordt medio 2015 opgeleverd.

Europese subsidie

De kennis en ervaring uit het project VCM, is waardevol voor Europese collega-vaarwegbeheerders. VCM is een prominent voorbeeld voor het opzetten en inrichten van (nautisch) corridormanagement in Europa. De Europese Commissie ondersteunt VCM met een Ten-T subsidie.

Meer weten?

Voor meer informatie, neem contact op met Cas Willems (VWM) of Ronald van Meggelen.

Overige flyers die vanuit VCM zijn verschenen

1. VCM Referentieontwerp
2. VCM Validatietraject
3. Implementatieplan CBB
4. Productsheet systemspecificaties SVMC

¹ Mens Machine Interface: gebruikersomgeving waarmee operators (computer en/of bediening) systemen gebruikt